

Ілияс — Тоғызыншы саны

Пайғамбар өтірік айтты

Jeff Pippenger

2023-10-11

Соңғы мақаланы біз «өтірікші рухқа» қатысты бір үзіндімен аяқтадық. Төменде сол үзіндіден алынған абзацтардың бірі беріліп отыр.

«Қасиеттелмеген қызметшілер өздерін Құдайға қарсы сапқа тұрғызуда. Олар Мәсіхті де, осы дүниенің құдайын да бір деммен мадақтап жүр. Сырттай Мәсіхті қабылдағандай болып көрінгенімен, олар Бараббаны құшақ жая қабылдайды да, өз іс-әрекеттерімен: “Мұны емес, Бараббаны”, — дейді. Осы жолдарды оқитындардың бәрі сақ болсын. Шайтан өзінің не істей алатынын айтып мақтанды. Ол Мәсіх Өз шіркеуінде болуы мүмкін деп мінажат еткен бірлікті бұзамын деп ойлайды. Ол былай дейді: “Мен шығып, алдай алатындарымды алдау үшін, сынап-минуге, айыптауға және бұрмалауға өтірікші рух боламын”. Ұлы жарыққа, мол дәлелге ие болған шіркеу алдау мен жалған куәліктің ұлын қабылдасын, — сонда ол шіркеу Иенің жіберген хабарын теріске шығарып, ең қисынсыз тұжырымдарды, жалған жорамалдар мен жалған теорияларды қабылдайтын болады. Шайтан олардың ақымақтығына күледі, өйткені ол ақиқаттың не екенін біледі». Testimonies to Ministers, 409.

«Ұлы жарыққа, мол дәлелге ие болған шіркеу алдау мен жалған куәліктің ұлын қабылдасын, сонда ол шіркеу Иеміздің жіберген хабарын тәрк етіп, ең жөнсіз тұжырымдарды, жалған жорамалдарды және жалған теорияларды қабылдайтын болады». 1863 жылы миллериттік адвентизм жолдан тайған протестантизм қолданған жөнсіз әрі жалған әдіснамаға «қайтып оралып», Уильям Миллердің Леуіліктер жиырма алтыдағы жеті уақытты айқындауын теріске шығарды. «Қайтып оралу» тақырыбы Руларды санау он төрттегі бүлікшілер арқылы бейнеленді, олар өздеріне бір басшы сайлап, Мысырға қайтуды ұйғарған кезде.

Сонда олар бір-біріне: «Өзімізге бір басшы тағайындап, Мысырға қайта оралайық», — десті. Руларды санау 14:4.

Он бесінші тарауда Еремияға да жолдан тайған протестантизмге «қайтып оралу» тақырыбы бейнеленіп көрсетілді: оған құлаған протестанттардың өзіне қайта орала алатыны, ал өзінің оларға «қайтып оралмауға» тиіс екені айтылды.

Мен келемеждеушілер жиналысында отырмадым да, қуанбадым; Сенің қолыңның салдарынан мен жалғыз отырдым, өйткені Сен мені ашу-ызаға толтырдың. Неге менің қайғым мәңгілік, ал жарам жазылмайтын, сауығудан бас тартатын болды? Сонда Сен мен үшін өтірікші тәрізді, сарқылып қалатын сулардай болмақсың ба? Сондықтан Жаратқан Ие былай дейді: егер сен қайта оралсаң, Мен сені қайтадан қабылдаймын, сонда сен Менің алдымда тұрасың; әрі егер сен қымбаттыны арсыздан ажыратып шығарсаң, Менің аузымдай боласың; олар саған қайтып келсін, бірақ сен оларға қайтып барма. Мен сені осы халыққа қорғанды мыс қабырға етемін; олар саған қарсы

шайқасады, бірақ сені жеңе алмайды; өйткені сені құтқару және азат ету үшін Мен сенімен біргемін, — дейді Жаратқан Ие. Еремия 15:17–20.

Бәлкім, жолдан тайған протестантизмге қайта оралмау қағидасының ең айқын пайғамбарлық бейнесі солтүстіктегі он рудың тұңғыш патшасы Еробоғамға әшкерелеу хабарын жеткізген тілалмайтын пайғамбар туралы хикаяда кездеседі.

Патша Құдай адамына: «Менімен бірге үйге жүр, сергіп ал, мен саған сый беремін», — деді. Сонда Құдай адамы патшаға былай деді: «Маған үйіңнің жартысын берсең де, мен сенімен бармаймын; бұл жерде нан жемеймін де, су ішпеймін де. Өйткені Жаратқан Иенің сөзі арқылы маған осылай бұйырылды: “Нан жеме, су ішпе, әрі келген жолыңмен қайта қайтпа”». Сөйтіп ол басқа жолмен кетті де, Бетелге келген жолымен қайтпады. Патшалықтар 3-жазба 13:7–10.

Тілазар пайғамбарға Құдай тарапынан өзі келген жолмен қайтпау бұйырылған еді. Сардиспен бейнеленген протестантизмнен шыққан Миллериттік адвентизм кері оралмауға тиіс болатын. Тілазар пайғамбар өзі келген жолмен қайтпау керектігін анық білгеніне қарамастан, Еробоғам патшалығының жалған пайғамбары оған Құдай тілазар пайғамбардың жалған пайғамбардың үйіне қайтып барып, онымен бірге ас ішуі керек екенін айтты деп жеткізді. Құдайдың нұсқауына қарамастан, ол дәл соны істеді. Ол жалған пайғамбардың асын жей бастаған сәтте-ақ, Киелі кітап Самарияның пайғамбарының өтірік айтқанын ашық түрде мәлімдейді.

Бетелде бір қарт пайғамбар тұратын; оның ұлдары келіп, сол күні Құдай адамының Бетелде істеген барлық істерін оған айтып берді; патшаға айтқан сөздерін де олар әкелеріне жеткізді. Сонда әкелері оларға: «Ол қай жолмен кетті?» — деді. Өйткені Яһудадан келген Құдай адамының қай жолмен кеткенін оның ұлдары көрген еді. Ол ұлдарына: «Маған есекті ерттеңдер», — деді. Сонда олар оған есекті ерттеп берді, ал ол соған мініп, жолға шықты. Ол Құдай адамының соңынан барып, оны бір еменнің түбінде отырған жерінен тапты да, оған: «Яһудадан келген Құдай адамы сенсің бе?» — деді. Ол: «Иәмін», — деді. Сонда ол оған: «Менімен бірге үйге жүріп, нан же», — деді. Ал ол: «Сенімен бірге қайтып бара алмаймын, сенімен бірге кіре де алмаймын; бұл жерде сенімен бірге нан жемеймін де, су ішпеймін де. Өйткені Жаратқан Иенің сөзі арқылы маған: “Онда нан жеме, су ішпе, әрі келген жолыңмен қайта оралма”, — деп айтылған», — деді. Ол оған: «Мен де сен секілді пайғамбармын; Жаратқан Иенің сөзі бойынша маған бір періште сөйлеп: “Оны өзіңмен бірге үйіңе алып қайт, сонда ол нан жеп, су ішсін”, — деді», — деді. Бірақ ол оған өтірік айтты. Сөйтіп Құдай адамы онымен бірге қайтып барып, оның үйінде нан жеді және су ішті. Патшалықтар 3-жазба 13:11–19.

Тілазар пайғамбар Самариядағы өтірікші пайғамбармен бірге ішіп-жеп, яғни ол жолдан тайған пайғамбардың хабарын қабылдап, Жаратқан Иенің хабарын теріске шығарды. Сол хабарды ол дәл сол күні адалдықпен жеткізген еді. Ол қайтып оралмауға тиіс екенін анық білетін, бірақ соған қарамастан солай істеді. Уайт ханым бізге былай деп хабарлайды: егер “алдау мен жалған куәліктің ұлы зор нұрға, зор дәлелге ие болған қауым тарапынан қабылданса, онда сол қауым Жаратқан Ие жіберген хабарды тәрк ететін болады”.

Миллериттер тарихында бірінші періште жерді өз салтанатымен нұрландырған еді. 1840 жылы бірінші періштенің хабары дүниежүзіндегі әрбір миссия стансасына жеткізілді.

«Жаратқан Иенің біздің дүниемізге құдіретпен әрі ұлы даңқпен жуық арада келетіндігі туралы хабар — ақиқат, әрі 1840 жылы оны жариялауда көптеген дауыстар көтерілді». Manuscript Releases, volume 9, 134.

Көп ұзамай Миллериттік адвентизм жолдан тайған протестантизмнің әдіснамасындағы «өтірікке» қайта оралып, Құдай Уильям Миллер арқылы жіберген «Иеміздің хабарын» тәрк етті. Олар Илияс арқылы ұсынылған Мұсаның хабарын тәрк етті, ал Миллериттік тарихтың басында қабылданған «өтірік» соңында сенілетін «өтірікті» білдіреді; бұл — Лаодикиялық адвентизмнің үстіне күшті адасуды түсіретін «өтірік».

Әділетсіздіктің барлық алдаушылығымен бірге, құрып бара жатқандардың арасында; өйткені олар құтқарылулары үшін ақиқатқа деген сүйіспеншілікті қабылдамады. Сондықтан Құдай оларға жалғанға сенулері үшін күшті адасуды жібереді; осылайша ақиқатқа сенбей, әділетсіздіктен ләззат алғандардың бәрі сотталатын болады. 2 Салониқалықтарға 2:10–12.

Біз Илиястың рөлін Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалық билік жүргізетін кезеңде протестантизм мүйізі мен республикализм мүйізінің қатарлас тарихтарына байланысты рәміз ретінде көрсетуге талпынып отырмыз. Кемінде мен үшін, 1863 жылғы барлық мәселелерді пайғамбарлық тұрғыдан бір арнаға тоғыстырудағы қиындық — «айналма логика» ұғымымен шектесетін өзара байланысты әртүрлі желілерде. Тікелей, айқын логика әрдайым ең жақсы тәсіл болып табылады, бірақ Құдайдың ақиқаттарын және сол ақиқаттардың бір-бірімен байланыстарын айқындау — қиын іс, өйткені олар Киелі кітапта «мұнда аздап, анда аздап» кездеседі.

Ол білімді кімге үйретпек? Ілімді кімге ұқтырмақ? Сүттен айырылғандарға, емшектен шығарылғандарға. Өйткені өсиетке өсиет қосылуы керек, өсиетке өсиет; жолға жол қосылуы керек, жолға жол; мұнда аздап, онда аздап. Ишая 28:9, 10.

Сондай-ақ тыңдармандарыңыздың бір бөлігі сіз қозғап отырған негізгі ақиқаттармен таныс болып, ал өзгелері мұның бәріне мүлде жаңадан келіп отырған жағдайда, бұл да қиын іс. Мен осы мақалада шолып өтуді көздейтін ақиқаттардың іс жүзінде бәрін де Хабакуктың Кестелерінен табуға болады. «Шырғалаң логиканы» қолданып отырғандай болып естіліп қалудан қауіптенгендіктен, мен сіздерге біз қайда бара жатқанымызды, сол жерге шын мәнінде жетпей тұрып-ақ, алдын ала айтып қоямын.

1863 жылы Лаодикиялық Миллериттік Адвентизм қызғаныш мүсінін орнатты. Қызғаныш мүсіні Лаодикиялық Адвентизмнің төрт ұрпағының біріншісін бейнелейді.

Сонда Ол маған былай деді: «Адам ұлы, енді көзіңді солтүстік жаққа көтер». Мен көзімді солтүстік жаққа көтердім, міне, құрбандық үстелінің қақпасының солтүстік жағында, кіреберісте, қызғаныштың осы мүсіні тұр екен. Езекиел 8:5.

Жетінші күн адвентистері шіркеуінің төрт ұрпағы Киелі жазбаның әртүрлі үзінділерінде бейнеленген, бірақ мен негізгі тірек нүктесі ретінде Езекиелдің сегізінші тарауын қолданамын. Мұның себебі — сегізінші тарау тоғызыншы тарауға ұласады. Езекиелдің тоғызыншы тарауында жүз қырық төрт мыңның мөрленуі суреттеледі, ал «Куәліктердің» бесінші томында Уайт апай бұл жайтты анық көрсетеді. Уайт апайдың түсіндірмелерінде ол мөрлену жүзеге асатын кезде Иерусалимдегі ғибадат етушілердің екі тобын анық түрде сипаттайды. Езекиел де дәл солай істейді, ал мөрді қабылдамайтын топ сегізінші тарауда бейнеленген.

Өздерінің рухани құлдырауына қайғырмайтын және өзгенің күнәлары үшін аза тұтпайтын топ Құдайдың мөрінсіз қалады. Жаратқан Ие Өз хабаршыларын, қолдарында қыру қаруы бар адамдарды, былай деп бұйырады: «Оның соңынан қала ішін аралап өтіп, соғындар: көздерің аямасын, жанашырлық етпеңдер; қарияны да, жасты да, қыздарды да, жас балаларды да, әйелдерді де түгел қырыңдар; бірақ маңдайында белгісі бар ешбір адамға жоламандар; әрі Менің киелі орнымнан бастаңдар. Сонда олар үйдің алдында тұрған қариялардан бастады».

«Мұнда біз шіркеудің — Жаратқан Иенің киелі орнының — Құдай қаһарының соққысын бірінші болып сезінгенін көреміз. Құдай ұлы нұр берген және халықтың рухани мүдделерінің сақшылары болып тұрған ақсақалдар өздеріне тапсырылған сенімді ақтамады. Олар бұрынғы күндердегідей кереметтер мен Құдай күдіретінің айқын көрінісін күтудің қажеті жоқ деген ұстанымды қабылдады. Заман өзгерді. Бұл сөздер олардың сенімсіздігін күшейтеді, әрі олар: Жаратқан Ие жақсылық та істемейді, жамандық та істемейді, — дейді. Ол Өз халқына сот арқылы жолығу үшін тым мейірімді. Осылайша, Құдай халқына олардың заңсыздықтарын және Жақып үйіне олардың күнәларын көрсету үшін енді ешқашан кернейдей дауысын көтермейтін адамдардан: “Тыныштық пен қауіпсіздік”, — деген айқай шығады. Үрмейтін мылқау иттер болған солар — ренжіген Құдайдың әділ кегін сезінетіндер. Ерлер, қыздар және кішкентай балалардың бәрі бірге қырылады». Testimonies, 5-том, 211.

Сегізінші тарауда Иерусалимдегілер — төрт ұрпақтың төртіншісіндегі «шіркеу» — күнге тағзым етіп тұрған бейнеде суреттеледі.

Содан кейін ол мені Жаратқан Иенің үйінің ішкі ауласына алып барды; міне, Жаратқан Иенің ғибадатханасының есігінің алдында, кіреберіс пен құрбандық үстелінің арасында, шамамен жиырма бес адам тұр екен; олардың арқалары Жаратқан Иенің ғибадатханасына, ал жүздері шығысқа қараған; олар шығысқа қарап күнге табынып тұрды. Сонда ол маған: «Мұны көрдің бе, пенде ұлы? Яһуда үйі үшін мұнда істеп жатқан осы жиіркенішті істерін істеу аз нәрсе ме? Өйткені олар елді зорлық-зомбылыққа толтырды, әрі қайтадан Менің қаһарымды қоздыруға бет бұрды; міне, олар бұтақты мұрындарына апарады. Сондықтан Мен де қаһармен әрекет етемін: көзім аямайды, рақым да етпеймін; олар құлағыма қатты дауыспен жалбарынса да, Мен оларды тыңдамаймын». Езекиел 8:16–18.

Он тыңшының жаман хабары сияқты, күнге табынып жүрген бүліктің жиырма бес көсемі де Жаратқан Иені қаһарлануға «арандатты». Жексенбілік заң — пайғамбарлар алдын ала нұсқайтын «арандату күні». Тоғызыншы тарау дәл сол уақыт кезеңінде Құдайдың мөрін қабылдайтындарды суреттейді, өйткені ол сегізінші тарауды жай ғана қайталап, оны кеңінен аша түседі.

«Құдайдың қызметшілерін осылай таңбалау [Аян жетінші тарау] — Езекиелге аянда көрсетілген сол таңбалаудың өзі». Testimonies to Ministers, 445.

1863 жылы Лаодикеялық адвентизмнің алғашқы буыны өздерінің шөл даладағы қаңғуын бастады. 1863 жылдағы қызғаныш мүсінін айқындайтын пайғамбарлық тарих — Һаронның алтын бұзауы болды. Алтын бұзаудың пайғамбарлық сипаттары мынадай: ол бір аңның мүсіні болды, әрі ол алтыннан еді. Алтын — Бабылдың нышаны, сондықтан Һаронның алтын бұзауы Бабыл аңының мүсіні болды. Аңның мүсіні тек шіркеу мен мемлекеттің шіркеу осы қарым-қатынасты басқаратын жағдайда бірігуі ретінде ғана анықталады.

«Бірақ “аңның бейнесі” деген не? және ол қалай жасалуға тиіс? Бейне екі мүйізді аң тарапынан жасалады және ол аңға арналған бейне. Ол сондай-ақ аңның бейнесі деп аталады. Ендеше бейненің қандай екенін және оның қалай жасалуға тиіс екенін білу үшін, біз аңның өзіне — папалыққа — тән сипаттарды зерттеуіміз керек.

«Ерте қауым Ізгі хабардың қарапайымдылығынан ауытқып, пұтқа табынушылықтың жоралары мен салт-дәстүрлерін қабылдау арқылы бұзылған кезде, ол Құдайдың Рухы мен құдіретінен айырылды; ал халықтың ар-ұжданын билеп-төстеу үшін, ол зайырлы биліктің қолдауын іздеді. Нәтижесінде папалық пайда болды — мемлекеттің билігін бақылаған және оны өз мақсаттарын ілгерілету үшін, әсіресе «дінбұзарлықты» жазалау үшін пайдаланған шіркеу. Америка Құрама Штаттары аңның мүсінін қалыптастыруы үшін, діни билік азаматтық үкіметті сондай дәрежеде бақылауға алуы тиіс, сонда мемлекеттің өкілеті де шіркеудің өз мақсаттарын жүзеге асыруы үшін қолданылатын болады». Ұлы тартыс, 443-бет.

Һарон жасаған бұзау Мұса Он өсиетті алып жатқан кезде жасалды. Екінші өсиет пұттарға табынуға тыйым салады және Құдайды қызғаншақ Құдай деп айқындау арқылы Оның мінезінің ішінара сипаттамасын да қамтиды.

Өзіңе арнап ешқандай қашалған мүсін де, жоғарыдағы аспандағы, төмендегі жердегі, не жер астындағы судағы еш нәрсенің де бейнесін жасама. Оларға табынба, оларға қызмет етпе; өйткені Мен, сенің Құдайың Жаратқан Ие, қызғаншақ Құдаймын; Мені жек көретіндердің әкелерінің заңсыздығын балаларының үстіне, үшінші және төртінші ұрпаққа дейін жүктеймін; ал Мені сүйіп, өсиеттерімді орындайтын мыңдағандарға мейірім көрсетемін. Мысырдан шығу 20:4–6.

Һарон жасаған алтын бұзаудың мүсіні, пұт болғандықтан, қызғаныштың бейнесін білдіреді, өйткені ол Мұсаны Он өсиеттің алғашқы екі тас тақтасын жерге лақтырып, сындыруға мәжбүр еткен әділ қаһарды туғызды. Біз 1863 жылғы жалған кестенің Һаронның алтын бұзауымен бейнеленгенін көрсетпекпіз. Құдайдың қызғанышы Һаронның алтын бұзауына

қарсы көрінді, өйткені алтын бұзау жалған құдайды білдірді. Бұзау Құдайдың жалған бейнесі еді. Харон оның өздерін Мысыр құлдығынан құтқарған құдайларды білдіретінін жариялады. Мұсаның дәл сол тарихта сындырған екі тақтасы оларды шынында Мысырдан алып шыққан шынайы Құдайдың мінез-құлқының «көшірмесі» еді. 1863 жылы жасалған жалған кесте қызғаныштың бейнесі болып табылады, өйткені ол Мұсаның антының жеті уақытын алып тастау арқылы Хабаққұқтың екінші тарауындағы екі тақтаны бұзды.

«Мен 1843 жылғы кестенің Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын және оның өзгертілмеуі керектігін көрдім; сандардың Оның қалағанындай болғанын; Оның қолы кейбір сандардағы бір қателіктің үстінде болып, оны жасырып тұрғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын көрдім». Early Writings, 74, 75.

Бұдан әрі Эллен Уайт 1843 жылғы кестені өзгертуге болмайтыны туралы бұйрыққа «тек аян арқылы ғана» деген ескертпені қосады.

«Мен ескі кестенің Жаратқан Иенің басшылығымен жасалғанын, әрі ондағы бірде-бір таңба аян арқылы ғана болмаса, өзгертілмеуге тиіс екенін көрдім. Мен кестедегі таңбалардың Құдай қалай қалаған болса, дәл солай екенін, әрі кейбір таңбалардағы бір қателікті ешкім көрмесін деп, Оның қолы оның үстінде болып, Өз қолы алынғанға дейін оны жасырып тұрғанын көрдім». Spalding and Magan, 2.

Джеймс пен Эллен Уайттар 1850 жылғы кесте дайындалып, басылып шығарылған кезде Отис Николдың отбасымен бірге тұрып жатқан еді. 1850 жылғы кестеде «өзгертілген» жалғыз нәрсе — 1843 жылғы кестеде көрсетілген «1843» жылының орнына «1844» жылының енгізілуі болды. «Өзгертілген» жалғыз нәрсе — Құдай Өз қолын ұстап тұрған «қателіктің» түзетілуі ғана еді. Пайғамбар әйелдің шабыттандырылуы 1843 жылғы кесте 1850 жылғы кестеге «өзгертілген» сол үйдің өзінде болды, әрі Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауындағы жеті уақыт 1843 жылғы кестеде қалай бейнеленсе, солайша бұл кестеде де сақталып қалды.

Екінші өсиет осы пайғамбарлық жұмбақтың тағы бір бөлігін қамтиды, өйткені онда Құдай орын алған заңсыздық үшін жаза қолданатын кезге дейін ұрпақтарды санайтыны көрсетілген. 1863 жыл Жетінші күн адвентистері шіркеуінің төрт ұрпағының біріншісінің басталуы болды, өйткені Миллериттер қозғалысы сол тұста аяқталды.

Он Өсиеттің екі тас тақтасы Хабаққұқтың екі тақтасының бейнесі болып табылады, сондай-ақ олар Елуінші күн мейрамындағы екі бұлғанатын нанның да бейнесі болып табылады; ал олар киелі үй қызметіндегі күнәні қамтыған жалғыз тарту еді. Он Өсиеттің берілуіндегі Құдай құдіретінің көрінісі, Елуінші күнгі төгілу кезінде Құдай құдіретінің көрінісі және Миллериттердің екі сызбасының тарихындағы Құдай құдіретінің көрінісі — бұлардың бәрі кейінгі жаңбырдағы Киелі Рухтың төгілуінің ақырғы көрінісінің бейнелері болып табылады. Елуінші күн мейрамындағы екі бұлғанатын нан кейінгі жаңбыр кезінде ту ретінде көтерілетін жүз қырық төрт мыңды бейнелейді.

Елуінші күн мейрамындағы толқынлату нандары күнәні білдіретін «ашытқымен» дайындалуға тиіс еді, бірақ пісіру үдерісі арқылы сол ашытқы жойылатын.

Осы аралықта сансыз көп халық жиналып, бірін-бірі таптап кете жаздаған кезде, Ол әуелі Өзінің шәкірттеріне былай деп айта бастады: парызшылдардың ашытқысынан, яғни екіжүзділіктен, сақ болыңдар. Лұқа 12:1.

Тербелтілетін нандар алғашқы өнімнің тартуы болды.

Тұратын жерлеріңнен оннан екі өлшемнен тұратын екі бұлғанатын нан әкеліндер; олар таңдаулы ұннан болсын; олар ашытқымен пісірілсін; олар Жаратқан Иеге арналған алғашқы өнімдер. Леуіліктер 23:17.

Жүз қырық төрт мың — соңғы күндердегі тұңғыш өнімнің тартуы.

Содан кейін мен қарадым, міне, Сион тауында Тоқты тұр екен, әрі Онымен бірге маңдайларына Оның Әкесінің есімі жазылған жүз қырық төрт мың адам бар екен. Сонда мен көктен көптеген сулардың даусындай және зор күн күркірінің даусындай бір дауысты естідім; сондай-ақ мен арфашылардың өз арфаларымен тартып тұрған үнін естідім. Олар тақтың алдында, төрт тіршілік иесінің алдында және ақсақалдардың алдында жаңа жыр іспетті бір ән айтты; ол әнді жер бетінен сатып алынған жүз қырық төрт мыңнан басқа ешкім үйрене алмады. Бұлар — әйелдермен арамдалмағандар, өйткені олар — пәк жандар. Бұлар — Тоқты қайда барса, соңынан еретіндер. Бұлар — адамдар арасынан Құдай мен Тоқты үшін алғашқы өнім ретінде сатып алынғандар. Олардың аузынан кулық табылмады, өйткені олар Құдай тағының алдында мінсіз. Аян 14:1–5.

Илияс арқылы бейнеленген, ақырғы күндерде ешқашан өлмейтін ғибадат етушілер тобы күнәні толықтай жеңген болады, өйткені Келісімнің Хабаршысы олардың үстіне түсіретін тазарту оты Леви ұлдарының бойындағы ашытқыны түгелдей күйдіріп шығарып, жояды.

Міне, Мен Өз хабаршымды жіберемін, ол Менің алдымда жолды әзірлейді; сонда өздерің іздеп жүрген Ие, яғни өздерің сүйсінетін келісімнің Хабаршысы, кенеттен Өз ғибадатханасына келеді. Міне, Ол келеді, — дейді Әскерлер Иесі Жаратқан Ие. Бірақ Оның келетін күніне кім төтеп бере алады? Ол көрінгенде кім тұра алады? Өйткені Ол тазартушының оты тәрізді, әрі кір ағартушының сілтiсi тәрізді. Ол күмісті балқытып, тазартушыдай отырып, Леви ұлдарын тазартады, оларды алтын мен күмістей арылтады, сонда олар Жаратқан Иеге әділдікпен тарту алып келеді. Сонда Яһуда мен Иерусалимнің тартуы Жаратқан Иеге ежелгі күндердегідей, бұрынғы жылдардағыдай жағымды болады. Малахи 3:1–4.

«Ежелгі күндердегідей» болатын тарту — екі наннан тұратын Елуінші күн мейрамының тербетілетін тартуы. Ол тарту ретінде жоғары көтерілді; бұл көшелерде өлтірілетін, содан кейін жексенбілік заң дағдарысының басында белгі ретінде көкке көтерілетін екі пайғамбарды айқындайды.

Һарон өзінің алтын бұзауын жасаған кезде, сол бұзау оларды Мысырдан алып шыққан тәңірлер деп жариялап, содан кейін Жаратқан Иеге арнап мейрам жариялады.

Ол оны олардың қолынан алып, қашаумен өңдеп, құйма бұзау жасады. Сонда олар: «Уа, Израил, сені Мысыр жерінен алып шыққан сенің құдайларың — міне осылар», — десті. Мұны көрген Харон оның алдына құрбандық үстелін тұрғызды; сосын Харон жар салып: «Ертең Жаратқан Иеге арналған мейрам болады», — деді. Мысырдан шығу 32:4, 5.

Израилдің солтүстік патшалығы Яхуданың оңтүстік патшалығынан бөлініп шыққанда, Израилдің бірінші патшасы Еробоғам әдейі түрде екі қалада жалған ғибадат қызметін енгізіп, Харон айтқан сөзді қайталап, өзінің екі алтын бұзауын оларды Мысырдан алып шыққан құдайлар деп жариялады және Харон істегендей жалған мейрам тағайындады.

Еробоғам өз жүрегінде былай деді: Енді патшалық Дәуіттің әулетіне қайта оралады. Егер бұл халық Иерусалимдегі Жаратқан Иенің үйінде құрбандық шалуға барса, онда осы халықтың жүрегі қайтадан өз иесіне, яғни Яхуда патшасы Рехабоғамға бұрылады; сонда олар мені өлтіріп, Яхуда патшасы Рехабоғамға қайта кетеді. Сондықтан патша кеңес құрып, екі алтын бұзау жасатты да, оларға былай деді: Иерусалимге бару сендер үшін тым ауыр; міне, уа, Израил, сені Мысыр жерінен алып шыққан құдайларың осы. Біреуін Бетелге қойды, ал екіншісін Данға орналастырды. Бұл іс күнәға айналды, өйткені халық біреуіне, тіпті Данға дейін барып, табынатын болды. Ол биік орындардың үйін тұрғызды және леуілік ұлдардан болмаған қарапайым халықтың ішінен діни қызметкерлер тағайындады. Еробоғам сегізінші айда, айдың он бесінші күні, Яхудадағы мейрамға ұқсас мейрам белгіледі де, құрбандық үстелінде құрбандық шалды. Ол Бетелде өзі жасаған бұзауларға құрбандық шалып, өзі жасаған биік орындардың діни қызметкерлерін Бетелге орналастырды. Сөйтіп, ол Бетелде өзі жасаған құрбандық үстеліне сегізінші айдың он бесінші күні, яғни өз жүрегінде ойлап тапқан айда, құрбандық шалды; Израил ұлдарына арнап мейрам белгіледі; құрбандық үстелінде құрбандық шалып, хош иісті зат түтетті. 3 Патшалықтар 12:26–33.

Дан «үкім» дегенді білдіреді және белгілі бір күйді бейнелейді; Бетел «Құдайдың үйі» дегенді білдіреді. Харонның бүлігі де, Еробоғам патшаның бүлігі де сияқты, бұл рәміздер Құрама Штаттарда жексенбілік заң кезінде ақырында жүзеге асатын шіркеу мен мемлекеттің бірігуін айқындайды.

Жексенбілік заң Адвентизмнің соңында орын алады, ал Адвентизмнің басында 1844 жылдың жазында протестанттық мүйіз ретінде анықталған қозғалыс заңды түрде республикалық мүйізбен бірікті. Осылайша, Харон мен Еробоғамның бүлігі 1863 жылды да, әрі жуықта келетін жексенбілік заңды да бейнелейді.

Келісімнің елшісі неліктен өзге рулардың ешқайсысын емес, дәл «Леви ұлдарын» тазартады дегеннің себебі мынада: Харонның алтын бұзауына байланысты бүлік кезінде Мұсамен бірге тұрғандар — левилер еді. Өздерінің адалдығы үшін олар сол кезде бұрын әр рудың тұңғыштарынан тұруға белгіленген діни қызметті білдіретін ру болып тағайындалды. Міне, сондықтан Еробоғам өзінің жалған діни қызметінің Леви ұлдарынан болмауын әдейі қадағалап, оны «Леви ұлдарынан емес, халықтың ең төменгілерінен» құрды.

Леуінің ұлдары — жексенбілік заң дағдарысы кезінде ту не сермеу тартуы ретінде отпен тазартылатындар. Соңғы күндердегі жексенбілік заң дағдарысының тарихы 1863 жылғы

дағдарыспен бейнеленген, сол кезде жаңадан анықталған протестанттық мүйіз республикалық мүйізге заңды түрде қосылып бекітілді. Жаңа ғана сілтеме жасаған үзінділерді қарастыруға кіріспес бұрын, талқылауға тиісті тағы бір тарих желісі бар.

Бұл мерзім — 1856 жыл, және біз бұған келесі мақаламызда тоқталамыз.

«Даниял 8:14-те көрсетілгендей, киелі орынды тазарту үшін Мәсіхтің біздің Ұлы Бас Дін қызметкеріміз ретінде Ең Қасиетті орынға келуі; Даниял 7:13-те баяндалғандай, Адам Ұлының Ежелгі Күндерге келуі; және Малахи алдын ала айтқан Иеміздің Өз ғибадатханасына келуі — бұлардың бәрі бір оқиғаның сипаттамалары; әрі бұл сондай-ақ Мәсіх Матай 25-тегі он қыз туралы астарлы әңгімесінде сипаттаған күйеу жігіттің неке тойына келуі арқылы да бейнеленген». Ұлы күрес, 426.